

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Gyulai Aladár*

Cím: *A jövő iskolái és a budai hegyvidék*

Forrás: *Budai Napló*

Bp.

(Hely)

1930. IX. 1.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

371.76

Hely

Idő

"1930"

Személy

Hely

Közp. nyom

A jövő iskolái és a budai hegyvidék

A szabadlevegős iskola (Freiluftschule, Open-air school, école de plein air, openluchtschool, buitenschool), világáramlati jelenség, mely Indiától kezdve (R. Tagore erdei iskolája) az egész művelt világon meghódítja a pedagógusokon és a szülők millióin kívül a hivatalos közoktatásügyi köröket. A szabadlevegős iskolának a nevelésügyi gondolkodásnak megfelelően kettős célja van: — harmóniát létesít az egészségre való nevelés belső és külső körülményei között és — prevenciót képez a gyengeszervezetű, az egészség számára kellő környezetben megmenthető, sok ezer városi gyermek számára.

A szabadlevegős iskolák között nemzetközi érdeklődés és kapcsolat áll fenn, amelyet a genfi és párizsi internacionális központokon kívül az Egyesült Államok közoktatásügyi kormányának egészségügyi osztálya tart fenn.

Magyarországon — dacára, hogy a tanulók 60 százaléka igényt tarthatna a szabadlevegős iskolák által nyújtott prevencióra — mindössze öt erdei iskola áll fenn, valamennyi elemi népiskola és közülük kettő a gyermekvédelem, kettő a kimondottan tudósbajra hajlamos tanulók részére épült.

Külföldön szabadlevegős iskolarájónokkal kezdik körülvenni a nagyvárosokat, az újabb iskolákat pedig alkalmas parkokban építik fel. Anglia, Hollandia, Dánia, újabban Svájc, Németország és Ausztria szinté lázas sietséggel reformálják isko-

láiik topográfiai, helyesebben „levegős” viszonyait. A városok levegőtlen utcáiban fekvő iskolák részére százszámra épülnek a vidéki iskola-otthonok (Schullandheim), amelyeknek feladata, hogy az iskolaév egész folyamán az osztályok felváltva vidéken tölthessenek néhány hetet, miközben a tanítás rendszeresen tovább folyik. Az osztrák közoktatásügyi minisztériumnak egész külön „Schullandheim” osztálya van, amely számos modern vidéki iskola-otthont rendezett be a városi iskolák osztályai számára. Németországban az Óriáshegységben, a Taunusban, a Keleti-tenger partján háromszázra tehető ezeknek az intézményeknek a száma. Mióta a német hivatalos pedagógiai és egészségügyi körök megállapították, hogy a „Schullandheim-rendszer a német ifjúság egészségi állapotára és szellemi haladására kitűnő hatással van, az államok és a községek támogatása évről-évre fokozódik.

Budapest iskoláinak helyzete e tekintetben sokkal könnyebb, mint más fővárosban. A fővárosi iskolák osztályainak otthonai részére itt van elsősorban a budai hegyvidék természeti szépségeivel, messze földön páratlan üde erdei levegőjével. A Hagenmacher-féle park kész iskola-telep, melynél megfelelőbb, egészségesebb hely ilyen célra ritkán adódik. Van forrásvíze, halastava, a természet csodás adományai, a városi higiénia és kényelem annyira egyesülnek itt, hogy csak érte kellene nyúlni és kevés befektetéssel néhány száz tanuló ré-

szére sport- és üdülőttelep alakulhatna kapcsolatban egy erdei középiskolával.

Másfelől ott van a közeli budaörsi, budakeszi erdőség, a Kamaraerdő, Gödöllő vidéke, a Mátra hegyvidék és amit először kellett volna emlegetni, a Balaton, hogy nálunk is kifejlődhessék a szabadlevegős iskola-reform, amelyért nyugati országokban állam, község és társadalom vetekedve hoznak áldozatot. Elsősorban azonban a budai hegyvidéket kellene a fővárosi tanulóifjúság egészségi viszonyainak javítása céljából széleskörű iskolaépítési program közép-pontjába állítani és a közeljövő napos, levegős iskolái számára a legalkalmasabb területeket biztosítani.

Gyulai Aladár,

a városi iskolák vidéki otthonát szervezőbizottság titkára.

omda 1927 — 1695